GAZETA KRAKOWSKA

Nro 27.

Z KRAKOWA DNIA 3 KWIETNIA 1822 ROKU WE SRDOĘ.

— Z *Krakowa.* —

W dalszym ciągu 24go posiedzenia Seymu Rzeczypltey Krakowskiey d. 7go Stycznia 1822.

Repr: Chwalibogowski Prezyduiący w Kommissyi Prawodawc: wprowadził pod decyzyią Izby Reprezentantów proiekt do ustawy nakazuiącey zwrot Summy 4900 Złp. XX. Wikaryuszom S. Floryiana, która powziętą została za sprzedany Kościół S. Krzyża, stosownie do opinii Kommissyi Prawodawczey. Zgromadzenie Reprezentantów przekonawszy się z dowodów przedstawionych, że Kościołek S. Krzyża wraz z dwoma Domkami do niego należącemi w moc uchwały Seymu z d. 29 Grudnia z 1817 iako pusty i funduszów dostatecznych na podźwi nienie go do pierwszego stanu nieposiadaiący, oddawna okazuie się bydz wcielonym do Kościoła S. Floryiana, a fundusze iego do XX. Wikaryuszów pieczą dusz trudniących się, zamieniaiąc iednomyślnie proiekt Senatu w prawo postanowiło: iż Summa Złp. 4900 za sprzedany powyższy Kościół powzięta, przeznacza się w połowie na reperacyią budowy Kościoła S. Floryiana, w drugiey zaś połowie na pomnożenie funduszu XX. Wikaryuszów S. Floryiana, i prowizyie od tego kapitału dotąd do Skarbu publicznego wpływaiące maią bydź od d. 1 Czerwca 1822 r. nie już Skarbowi, lecz w połowie XX. Wikaryiuszom, a w drugiey połowie Przełożonemu Kościoła S. Floryiana opłacanemi, które tenże w oddzielney Kassie na reperacyią Kościoła S. Floryiana przeznaczoney ciągle utrzymywać winien pod obowiązkiem zdania rachunku; gdy zaś XX. Wikaryusze Kościoła S. Floryiana odzyskawszy i inne fundusze do Kościoła S. Krzyża niegdyś przywiązane, przez przeznaczenie im mocą ninieyszey uchwały połowy procentu od wspomnionego Kapitału do pierwiastkowego stanu fundacyi wracaią, przeto władza Duchowna z swey strony urządzi, ażeby także wszelkim Obligacyiom do funduszów tych przywiązanym zadosyć czynili, następnie

Repr: Słotwiński Delegowany z Akademii złożył wniosek uwolnienia Professórów Liceum od opłaty stępla od nominacyi. Wniosek ten postanowiono przesłać do Senatu.

W tym porządku dopełniwszy Reprezentacyia kraiu Rzeczypltey Krakowskiey co iey zakres czasu Obrad Seymowych, miłość kraiu, ufność Współ-obywateli i dobroczynna łaska Nayiaśniey-

szych kraiu Protektorów nadaniem karty Konstytucyyney wskazały, po Mowach mianych przez JJWW. Repr: Kryspina Hr. Zelińskiego, Delegowanego z Akademii Felixa Słotwińskiego i Marszałka Seymu Senatora Felixa Grodzickiego, obrady Seymowe zakończyła, i Marszałek Seymu Zgromadzenie Reprezentantów za rozwiązane ogłosił.

Leon Chwalibogowski,
Sekretarz Seymowy.

M O W A

JW. Kryspina Hrabi Zelińskiego Reprezentanta z Gminy Okręgowey Liszki, miana przy ukończeniu Seymu Rzeczypltey Krakowskiey na Sessyi dnia 7go Stycznia 1822 *r.*

Nadeszła chwila ukończenia Obrad naszych, Szanowni Kolledzy! Rzadka w podobnych zdarzeniach iedność, rozsądna o dobro Kraiu gorliwość, widoczna w działaniach czystość przyiemnie nam wróży, że Sądu Publiczności lękać się niepowinniśmy, owszem chełpić się możemy, że w każdey prawie czynności, przewodniczył nam duch zgody, zgody świętey, którey zawistni do cnot Polaka liczyć niepozwalaią. — Panie Marszałku należysz do wszelkich korzyści wspólnie z nami Seymuiącemi, iąkie nam bezstronne zapewnia Publiczności zdanie, lecz oddzielna Ciebie czeka sława, oddzielny rodzay zaszczytu, za godne przewodnictwo zgromadzeniu Narodowemu, oddaiąc sprawiedliwość winną Twemu urzędowaniu dosyć powiedzieć, że potrafiłeś szczęśliwie połączyć obowiązek Marszałka i Senatora zgorliwością Reprezentanta; że bezwzględnem umiarkowaniem, uprzeymym porządku zachowaniem, obywatelskim prawdziwie postępowaniem zostałeś wzorem Marszałków.

A zwracaiąc uwagę, że na teraźnieyszym Seymie potwierdzenie Szanownego Prezesa Senatu dalsze szczęście kraiu zabezpiecza; że wybór Urzędników godnych powszechnym nadzieiom odpowiada; że prawo służących tyle okazuie Moralności, ile porządku i spokoyności zaręcza; że Towarzyctwo Dobroczynności w Europie celuiące, przez świeże zasiłki od upadku dźwignione; że nowy dom pracy bezpieczeństwo publiczne utwierdza; że nakoniec Izba Prawodawcza podług możności starała się zasłużonych wynagrodzić, iak wesprzeć potrzebnych; szczerze tu wyznać należy, że roztropnie Twoie sterowanie do iednomyślnych tych i innych swietnych uchwał wiele się przyczyniło.

Przymiy więc szanowny Marszałku w imieniu Izby Prawodawczey nasze zadowolnienie z zapewnieniem, że za prace Twoie, za dostoyne zachowanie się w tak trudnym zawodzie serca nasze szacunkiem rzetelnym i szlachetnemi uczuciami Obywatelskiemi dla Ciebie są przeniknione.

(Dalsze Mowy w następuiącym Nrze.)

Ze Lwowa d. 27 Marca.

C. K. Rząd kraiowy podał do umieszczenia następuiące

U w i a d o m i e n i e
Od C. K. Galicyyskiego Protomedykatu kraiowego.

Motylica u bydła rogatego wszczyna się szczególniey ze słotnistego powietrza i zalewu nizkich i błotnistych okolic,

przez co pastwiska zamulone zostaią, a trawa kwaśnieie, albo nawet gniie. Zaraza ta ziawiła się w niektórych okolicach kraiu tego iuż przeszłego mokrego lata i w iesieni i nakoniec wybuchła w pierwszych miesiącach tego roku.

Lecz gdy uleczenie tey choroby w takim stopniu, kiedy wnętrzności są iuż zarażone i motylice w nich, osobliwie zaś w wątrobie bydlęcey iuż się zagnieździły iest za trudne i bardzo się rzadko udaie, tym ważnieyszą więc rzeczą będzie takie przedsięwziąść środki, któreby temu złemu zupełną tamę położyły, a przynaymniey początkowemu złemu zaradzić mogły.

Zapobiedz tey zarazie naypewnieyby można tem, gdyby bydło tylko suchą dobrą paszą karmione było, i gdyby takowego na zalane i błotniste pastwiska nie wypędzano. Lecz, że ten środek nie wszędzie i nie zawsze zachowanym bydź może, przeto w czasach dżdżystych, i gdzie mniey mokre znayduią się pastwiska, a bydło koniecznie skwaśniałą paszą i z namułem karmione bydź musi, należy przy takowey szkodliwey paszy korzenię ziela tatarskiego, zioła gorszkie i arumatyczne, iako to: piołun, macierzankę, także korę dębową, wierzbową i młode drzewo iodłowe dawać iako dekokt lub w proszku iak konfekt (w miodzie przasnym rozmieszanym także sól w dekokcie otrębowym) za napóy lub samą sól do lizania dawać.

Użycie połyskuiącey się sadzy piecowey zaleca się także na tę chorobę. Korzeni tatarskiego ziela na proszek utartych, piołunu ziela, kory dębowey i wierzbowey, iedliny raszplowaney, czyli iey trocin i utartey na proszek, sadzy połyskuiącey się z czeluści piecowey, każdego po łóci z otrębami i wodą na konfekt rozrobionych lub w wodzie ugotowanych z przymieszaniem na końcu sadzy po 1 kwarcie bydlęciu dorosłemu, a po pół kwarty młodemu trzy razy w tydzień za dekokt dawać, oprócz tego dawać sól, bydło chędożyć, staynie przewietrzać i czysto utrzymywać, nadto: uważać, aby bydło nigdy na czczo, tylko wprzódy suchą paszą nakarmione lub osolonym napoiem z otrębów napoione i tak dopiero na paszę wypędzane było, są to naypewnieysze doświadczeniem stwierdzone środki zapobiegaiące, których łatwo i tanio dostać i bez żadney trudności w zapasie trzymać można.

Gdy atoli postrzegać się daie, iż bydło pomimo, że dobrze ie, i dobrze odżuwa, przecież iest nędzne i słabe, raptownie z ścierwa spada, włos mu się ieży, a mieysca włosami nie okryte bledną, oczy mdłe i w kątach kleiem zawrzałe; że głos iego staie się chrapliwym, a czasem i kaszel się odzywa, że krowy mniey daią mleka, a wymiona maią wątłe, wymiot rzadszy i w większych sztukach, lub że takowy staie się zupełnie płynnym, a bydle ma chód osłabiony, a szczególniey tylne nogi powłoczy: że się kuli, garbi, głowę i szyię spuszcza i więcey na lewą iak na prawą stronę kładzie się, przytem często stęka, głowę ku prawemu bokowi zwraca; — wtenczas zaraza w samey rzeczy mniey lub więcey się iuż wzmogła i ratunek staie się bardzo trudnym. Dla tego też iest rzeczą bardzo ważną, aby po wyżey przepisanych środków w czasie przyzwoitym, to iest: iak tylko wilgocie nastaną nieczekaiąc na dostrzeżenie choroby w bydlęciu, wcześnie używać.

)2(

Słabemu więc bydłu, nieuważaiąc i na gwałtownieysze napady słabości, dawać wyżey przepisane lekarstwo codziennie, zamiast trzech razy na tydzień, a dodawszy do niego ieszcze 1/2 łotu oleyku terpentynowego (Oleum terebinthinae) i oleyku empireumatycznego (Oleum empireumaticum), po 1 łócie, takowe domieszane lekarstwo dawać dwa razy na tydzień bydlęciu dorosłemu, a przez pół tyle młodemu w powyżey opisanym dekokcie rozpuszczone, przytem karmić bydło słodkiem zdrowem sianem, oraz poparzonym szrotowanym owsem, na pasze więcey nie wypędzaiąc, a szczególniey w czas wilgotny, i na błotniste pastwiska nigdy zaś na czczo, a dawać mu napoy otrębowy lub mąką zaprawiony i z solą, a potem suchą tylko paszę, takim dekoktem poparzoną.

Z Paryża d. 16 Marca.

Izba Parów przyięła ustawę o dziennikach większością 124 głosow przeciw 59. Izba Deputowanych trudni się ciągle budżetem.

W kościele Dobrey nowiny został X. d. 12 rzuconym oknem kamieniem w głowę skaliczony. — D. 13 był kościoł S. Eustachego żandarmami i urzędnikami policyi osadzony; lecz nie wiele zgromadziło się pobożnych. Plac S. Eustachego i inne zapełnione były kiryssierami, huzarami i liniiowemi woyskami. — D. 14 panowała tu zupełna spokoyność; kościoły zapełnione były pobożnemi i oprocz patrolów nie wystąpiły żadne więcey woyska.

Obraz Gerarda Amora i Psychy kupiony został przed kilku dniami na aukcyi dla Króla za 22,500 Fr. Sześć pomnieyszych sztuk tegoż malarza, wystawiaiących historyią Amora, kupił prywatny miłośnik sztuk pięknych za 15,200 Fr.

PP. Herring, Graham i Powles, kupcy Angielscy, którzy utrzymuią ścisłe związki z Rzeczplitą Kolumbiyską i do iey niepodległości się przyłożyli, dali tu w tych dniach dla P. Zea i Jenerała Cortes, wysłańców tey Rzeplitey wspaniały obiad, na który zaproszonych było kilkunastu deputowanych Francuzkich, między innemi Jenerałowie Lafayette i Foy, Talma, Alexander Humboldt, &c. i podczas którego spełnione zostały zdrowia Lafayetta i X. Pradta.

Do niepewnych wieści należy, iż Berton pokazał się z kupą swoich stronników przed Rennes.

Mówią tu o przymierzu między Francyią, Angliią i Austryią w przypadku wybuchnienia woyny między Rossyią i Turcyią.

Rossyyski Jenerał Hr. Woronców, który tu dotąd bawił, iedzie z rozkazu Dworu swoiego do Odessy.

Monsieur, brat Krolewski, zachorował i dotąd z pokoiu nie wychodzi.

Wicekról Egiptu powołał z Marsellii wielu artystów pod korzystnemi warunkami do Egiptu. Malarz Poggi podiął się tam poiechać.

Z Londynu d. 18 Marca.

Z powodu wniesioney do izby niższey prośby od 5000 mieszkańców Edinburga podpisaney prośby przeciw nowemu urządzeniu policyi, rzekł P. Dundas, iż w Edinburgu znayduią się reformatorowie niesprzyiaiący zaprowadzoney władzy. Na co P. Hume odpowiedział, iż woli raczey bydź reformatorem, niżeli przekupionym. — Tenże wniosł o zmnieyszenie płacy naczelnego Wodza woyska lądowego Xcia Jorku. Płaca ta zo-

stała dopiero po pokoiu od 9 do 16 gwineów na dzień podwyższona. Margr: Londonderry przywiódł pomiędzy innemi przyczynami tego podwyższenia: iż żaden z koronnych urzędników nie zasługuie na większe wynagrodzenie nad tego Królewica; zastanowić się należy nad iego usługami czyli poświęceniu się dozorowi zmarłego Monarchy.

Ogród foxalowy sprzedany tu został towarzystwu za 28,000 Fs. które iak mówią założyć w nim chce ślisgaiące góry.

Z południowey Ameryki nadeszły tu następuiące wiadomości: Puerto-Cabello znayduie się ieszcze w mocy woysk Królewskich. — Siedziba Kolumbiyskiego rządu przeniesioną została do Bogata (Sante Fe) ponieważ to miasto prawie w środku prowincyy tey Rzpltey leży, póki właściwa stolica pod nazwiskiem Bolivar wystawioną nie zostanie. — Coro dostało się na nowo w moc woyska Krolewskiego.

W Detroit, głownem mieście prowincyi Michigan w północney Ameryce, dwóch Indyianów za popełnione zabóystwo skazanych na śmierć zostało. Na tydzień przed straceniem prosili o lulki i tytoń; ale nie palili, chociaż do tego byli przyzwyczaieni, chcąc przez to umartwienie przebłagać swoich Bogów, ażeby po odniesioney karze weszli do spokoynego ich mieszkania. Dla przygotowania się zresztą godnie na śmierć prosili o bęben, na ktorym przez całą noc przed śmiercią ieden z nich bębnił, a drugi tańczył.

Z *Minchen d.* 14 *Marca.*

D. 9 b. m. izba Deputowanych Stanów Bawarskich obchodziła uroczyście dwudziestopiątą rocznicę zaślubienia NN. Królestwa.

Deputowany Hornthal miał następuiącą mowę w teyże izbie:

"Lud Bawarski, rozmaite klassy obywateli, utyskuią na dręczące podatki i oczekuią prędkiey ulgi. Każdy czyn, każde słowo N. Króla naszego zapowiada iego oycowską wolą zelżenia ciężarów wiernego swoiego ludu; lecz zbywa na czynności wykonawców, to iest Ministrów. Znayduiemy się już w drugim miesiącu naszego zgromadzenia, a cóż nam podali Ministrowie w celu uczynienia ulgi ludowi? Na przeszłem ieszcze zgromadzeniu (1819) była iuż kilkokrotnie mowa o zaprowadzeniu oszczędności w wydatkach kraiowych i o ulżeniu ludowi przez pomnieyszenie podatków. Upłynęły znowu trzy lata; wszędzie pogorszyło się dobre mienie, rolnictwo, rzemiosła i handel ustały, cena zboża, wartość dóbr i czynsze dzierżawne spadły, obieg pieniędzy iest wstrzymany.... a przecież te same podatki i nieiako zdaią się bydź powiększone. Ulga, prędka ulga staie się nader potrzebną. Z tego powodu wnoszę, aby izba przyzwoitą drogą zażądała, iżby Ministrowie obiawili nam niebawnie zamierzoną ieszcze w r. 1819 oszczędność i podali razem sposoby iakby ciężary narodu zmnieyszyć. Żądam prędkiego w tey mierze postanowienia."

Na posiedzeniu d. 13 powyższey izby rzekł Deputowany Hauser: "Postrzegam w gazecie dzisieyszey, że długi Bawaryi powiększyły się do 100 mill: Zr." Prezes odpowiedział na to: "Gazeta nic nas nie obchodzi; artykuł ten przez rozbior tey rzeczy w izbie naylepiey zbitym zostanie." Deputowany zaś Horn-

thal dodał: "Dla uspokoienia moiego kollegi wnoszę, aby redaktor te 100 mill: zapłacił."

Z Madrytu d. 4 Marca.

N. Król odebrał dziś przez deputacyią od Stanów, na którey czele znaydował się Xże del Parque, adres podziękowny za mowę zagaiaiącą posiedzenia.

Dla ulżenia w podatkach Hiszpanii, chce Król 10 mill: realów z listy cywilney publicznemu skarbowi odstąpić. Ministrowie Martinez de la Rosa, Moscoso i Bodega zrzekli się przez czas swoiego urzędowania swoich pensyy.

J. K. M. doniosł Stanom, iż d. 6 wyiedzie z rodziną swoią do Aranjuez.

D. 2 P. Gomez Becera wniosł w Stanach o wyznaczenie kommissyi publiczney spokoyności. Wielu deputowanych nalegało o takową kommissyią, dla położenia końca zamachom niechętnych. Postanowiono iednak na końcu, iż należy wprzod wysłuchać w tey mierze zdania sprawy Ministrów. — Na temże posiedzeniu wniesiono, aby w mianowaniu prefektów ograniczyć Króla, iżby takowych z podanych tylko przez gminy 8 kandydatów mianował. Daley, ażeby żaden z deputowanych nie utrzymywał osobistych stosunków z Ministrami, i ażeby przynaymniey do roku po ukończonych posiedzeniach nie przyymował od rządu urzędu. —D. 3 słuchały Stany zdania sprawy Ministrów spraw zagranicznych i wewnętrznych. Pierwsze (P. Martinez de la Rosa) zawiera w treści: "Traktat z Ziednoczonemi Stanami północney Ameryki nie iest ieszcze zawarty; lecz wyznaczonemi są kommissarze dla oznaczenia granic, względem, których zaszła sprzeczka, i spodziewać się należy, iż w dobrym sposobie załatwioną zostanie. — Pokóy z Francyią nie doznał żadney zmiany. Gdy iednak graniczny kordon, chociaż ustała iuż morowa choroba, zawsze ieszcze utrzymywany iest, J. K. M. żądał zatem wyraźnego w tym względzie wyiaśnienia, iako też względem dawaney pomocy zbiegłym Hiszpanom i burzycielom Nawarry; Ministeryium Francuzkie zabroniło wywozu broni i potrzeb woiennych, dla burzycielów. Co się nakoniec tycze sporów o pastwiska w Pireneach, wyznaczonemi zostali inżynierowie dla dokładnego oznaczenia od ustronnych granic, co iuż od Katalonii nastąpiło. — Z Barbareskami panuie pokoy i J. K. M. postanowił względem zachodzących w Maroko zaburzeń zachować nayściśleyszą neutralność. — Z Szwaycaryią zachodzi dobre porozumienie, pomimo rozwiązania pułków Szwaycarskich. — W Rossyi poseł, Królewski urzędownie uznany został przez N. Cesarza i pomiędzy obiema rządami zachodzi nayzupełnieysza zgoda. — Z Portugalii zachodzą nayprzyiaźnieysze stosunki."

Wspólnicy zamachu Zaldiwara, Garcia i Alvarez zostali w Sewilli przez sąd woyskowy na śmierć skazanemi i d. 22 Lutego straconemi.

Dla bezpieczeństwa podróżnych nakazał rząd na wielkich gościńcach, a mianowicie ztąd do Baiony, roztawić konne oddziały.

Z Lizbony d. 27 Lutego.

Do Stanów przybywa coraz więcey deputowanych od zamorskich prowincyy; oprócz Paraiby oczekiwanemi także są od St. Paulo i Minas. Ostatni znaydować się maią w liczbie 13. Gdy Portugalskie posiadłości w Azyi i Afryce przyślą tu swoich reprezentantów,

głos ich mieć zapewne będzie znaczny wpływ do uchwał Stanów. — Z powodu doniesienia Stanom o utworzeniu w mieście Covilhaa patryiotyczno - uczonego towarzystwa, które miewa publiczne posiedzenia i cel m iego iest rozszerzenie systematu konstytucyynego i stanowienia szkoły wymowy, Magalhae mówił żywo przeciw zakładanem bez dozwolenia rządu towarzystwom ludu. — P. Carneiro doniósł, iż w iednem z podobnych towarzystw zachodziło pytanie: czyli Królowi dawany bydź ma tytuł Króla konstytucyynego lub Króla Pana naszego? (co Stany oddawna roztrzygnęły.) Stany równie iak rząd nie potrzebuią takiey pomocy do rozszerzenia systematu konstytucyynego. — P. Villela dodał: że znayduią się daleko ieszcze niebezpiecznieysze towarzystwa, to iest tayne. — Uchwalono, aby Kommissyia konstytucyyna zdała o tem sprawę. — P. Sarmento wniósł zniesienie dyrekcyi policyi, która nietylko składa się z większey części stronników dawnego systematu, ale nadto w dawnieyszych czasach daleko samowolniey w politycznych, niżeli inkwizycyia w duchownych sprawach postępowała. — Zdanie sprawy kommissyi skarbowey względem zakupu akcyy bankowych, nie iest bardzo pochlebne dla kapitalistów stolicy. Z 10,000 oznaczonych akcyy zakupionych tylko dotąd zostało 1341. Jeżeli do 20 b. m. nie będą przez połowę zakupione, tedy przypuszczonemi do nich zostaną cudzoziemcy i na każde 1200 akcyy znaydować się w dyrekcyi będzie ieden cudzoziemiec.

Z Odessy d. 25 *Lutego.*

Ostatnią z Petersburga pocztą nadeszła tu tymczasowa wiadomość, że nasz Gubernator hr. Langeron umieszczony iest w woysku i w krótce miasto nasze opuści.

Codziennie przybywaią tu officerowie od woyska Rossyyskiego nad Prutem za długiemi urlopami. — Policyia tuteysza odebrała z Petersburga zalecenie do poczynienia przygotowań na przyięcie Cesara i Cesarzowey Matki, których przybycie nastąpić ma na początku Maia. Z pośpiechem naprawiane są przeto drogi. Cesarzowa bawić tu ma przez całe lato z swoim Dworem. — Wolność portu naszego utrzymana niewątpliwie będzie. — Odnoga tuteysza banku rządowego wstrzymuie dotąd swoie wypłaty, co wielki brak pieniędzy sprawuie. Pięć od sta na miesiąc i to na pewność zapłaty iest zwyczayną prowizyią.

Z Rygi d. 11 *Marca*

Zakupiono tu niedawno dla Angielskiey siły morskiey 20,000 cetnarów okrętowych lnu i konopi, a dla rządu Francuzkiego zawarto kontrakt na dostawę rozmaitey miary drzewa do budowy, które ma bydź tego lata do Francyi odwiezione.

Z Kiiowa d. 10 *Marca.*

Podczas tegorocznich kontraktów krążyło tu nader wiele pieniędzy; z tem wszystkiem więcey było dóbr do dzierżawy wystawionych niżeli po inne lata, a cena do sprzedania będących była nader nizka. Dawniey płacono dobra, rachuiąc za duszę męzką 55 do 80 kilka czer. zł. a teraz nie dawano iak 45 do 55 czer. zł. Takim sposobem chociaż było wiele pieniędzy, mało iednak interessów robiono. Do zabawy gości przykładali się przybyła z Zytomierza kompaniia aktorów Polskich i inni, artyści. Ze wszystkich naylepsze znalazł przyięcie Lipiński. Dał koncert na

skrzypcach za czerwony złoty w złocie od osoby i miał 1013 słuchaczów, z których niektórzy oddaiąc hołd sztuce i oyczystemu talentowi, płacili od swych osób do 50 czer. zł.

Z Korfu d. 12 Lutego.

Pracuią tu teraz nad planem dokładnego obwarowania wysp Cefalonii, Zante, Jtaki i Cerigo. — U iednego z kupców na wyspie S. Maura znaleść miano mnostwo Greckich bander i odezw.

Z Włoch d. 6 Marca.

Do Rzymu przybył Xże Montfortu (Hieronim Bonaparte;) sądzą, iż na przyszłość założy tam swoie mieszkanie. Xże Bacciochi osiadł w Bononii, zkąd oddaliły się teraz trzy bataliony woyska Austryiackiego, które tam od kilku miesięcy stały. (Podług pism publicznych cała rodzina Bonapartów udać się ma za Józefem do półnoćney Ameryki, czemu zapewne wielkie Mocarstwa po zeyściu Napoleona sprzeciwiać się nie będą. Małżonka tylko Jozefa pragnie pozostać przy swoich krewnych we Francyi, odmówiła wezwaniu męża składaiąc się chorobą, poczem cofnął iey pensyią, i tak biedną była, że musiała swoie kleynoty zastawić, aż przecie wsparła ią siostra, Królowa Szwedzka. Zresztą nienalegał iuż Jozef daley o iey przyiazd, tylko o odesłanie mu obu córek, z których iedna iuż popłynęła, a druga po zaślubieniu (z synem Lucyiana Bonaparte tamże się uda.)

Królowa Tibetu, w górach Azyi pod zwierzchnictwem Chin leżącego kraiu, podług iednych 12, a podług drugich 33 mill. ludzi liczącego, żądała od kollegium propagandy w Rzymie 80 missyionarzów, dla nawrócenia iey poddanych z Lemaschiey na chrześciańską religiią. Poiechało iuż tam 5 Kapucynów. Włoch rodem z Brescia, którego ta Królowa na pierwszego swoiego wyniosła Ministra, naprowadził ią sam na łono Kościoła Katolickiego. Lękaią się iednak, aby udaiący się tam missyionarze w pracach swoich nie znaleźli, zwłaszcza od płci niewieściey, wielkich trudności, ponieważ iak wiadomo religiia Lemascha dozwala wielomęztwa, jtak iż każda z tamteyszych kobiet posiada po pięciu i więcey mężów, a zatem do zrzeczenia się takiego prawa nie łatwo zapewne będzie nakłonić Tybetanki.

Woysko Papiezkie składać się odtąd ma z 9000 liniiowych żołnierzy. Co rok zaciąganych będzie po 500 młodzieży. Ludność kraiu kościelnego wynosi 2 mill. 400,000 mieszkańców. Rzym dostarczy corocznie 30 ochotników, którzy otrzymuią medale z napisem: "Ochotnik.„ Jeżeli zaś zapiszą się na drugie 5 lat służby, tedy na mieysce powyższych otrzymaią inne medale z napisem: "Ochotnik odznaczaiący się.„

Xże Leopold Sasko-Koburgski znayduie się teraz w Rzymie.

Król Neapolitański iest iak wiadomo wielkim miłośnikiem polowania. Na ostatniem niedawno polowaniu ubito 78 dzików.

Od granic Multańskich d. 17 Marca.

Dnia 9 b. m. wybuchnął w Jasach pożar, przyczem około 500 domów stało się pastwą płomieni.

D. 11go zaszły między woyskiem Azyiatyckiem, a Janczarami niezgody. Z tego przyszło do bitwy, w którey kilkanaście ludzi poległo i wielu ranionych zostało.

DODATEK DO Nro 27. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 3 KWIETNIA 1822 ROKU WE SRODĘ.

Z Warszawy d. 25 Marca.

Kommissyia Rzadowa

Spraw Wewnętrznych i Policyi

Podaie do wiadomości publiczney w tłumaczeniu Polskiem kopiią Urzędowego pisma Xcia Jmć Galliczyna Ministra Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego w Państwie Rossyyskiem, do JW. Hrabi Sobolewskiego Ministra Sekretarza Stanu Krolestwa Polskiego.

W Petersburgu d. 20 Lutego 1822.

"Mości Hrabio! Za pośrednictwem JW. WMPana miałem zaszczyt odebrać dwa transporta pieniędzy złożonych przez mieszkańców Król: Polskiego na wsparcie nieszczęśliwych familiy Greckich w Państwie Rossyyskiem schronienia szukaiących. — Donosząc JW. WMPanu o odebraniu tych zasiłków, to iest: 5385 rubli, 50 kopiiek w srebrze, 24 dukatów w złocie, niemniey 600 sztuk pięciozłotowych i trzy złote monetą Polską, za nayprzyiemnieyszą dla siebie poczytuię powinność oświadczyć wdzięczność za gorliwość prawdziwie Chrześciiańską, iaką rodacy JW. WMPana okazali dla sprawy cierpiącey ludzkości." (*)

W Warszawie d. 23 Marca 1822 r.

Minister Prezyduiący

(pod.) *T. Mostowski.*

Sekretarz Jeneralny

(pod.) *Aug: Kirski.*

Z Petersburga d. 21 Lutego d. k.

Dnia 18 b. m. dopełniaiąc powinności Chrześciiańskiey, Nayiaśnieysi Cesarz Jegomość i Cesarzowe, oraz Wielka Xiężna Maryia Pawłowna, przystępowali do Nayświętszych Taiemnic, w mnieyszey kaplicy zimowego pałacu.

Przez Naywyższy Ukaz Jego Cesarskiey Mości do Rządzącego Senatu, z dnia 10 Lutego r. b. w nagrodę gorliwey służby, Wicegubernator Wilenski, Radca Stanu Horn, Naymiłościwiey wyniesiony został na Rzeczywistego Radcę Stanu.

W roku 1820 (pisze Gazeta Hamburgska) wyprawiono ztąd poselstwo do Bukaryi, które w roku zeszłym powróciło. Składało się z rzeczywistego Radcy Stanu Nagri, iako sprawuiącego interessa, iednego Sekretarza, badacza przyrodzenia, 3ch officerów głównego sztabu, i 3 tłumaczów. Pod zasłoną 200

(*) Ogół składek dotychczas zebranych w Krolestwie Polskiem na wsparcie familiy Greckich i Mołdawskich wynosi złp. 51,607 gr. 14.

Kozaków, tyleż piechoty, 25 Baszkierów i 2ch dział artyleryi konney, ruszyło poselstwo z Orenburga d. 10 Października 1820 roku 350 wielbłądów dźwigało potrzebne zapasy i namioty. Odbywszy poselstwo 1590 wiorst w ciągu 72 dni przez stopy Kirgiskie, i doznawszy różnych przykrości, osobliwie niedostatku wody, przybyło d. 20 Grudnia do Bukaryi. Blisko 080 wiorst od stolicy, przy pierwszey wsi Bukarskiey Kagatan, kończą się stepy, a zaczyna się kray przyiemny i żyzny. Od tego mieysca do Bukara-i-scherif, stolicy Emira Haidara, teraźnieyszego Chana Emiraul-Mumemin, (dowódcy wiernych,) okolica obeymuiąca domy, uprawne role, i ogrody z drzewami owocowemi, iest otoczona murem i tysiącznemi kanałami. Kray, zwany Bukaryią, rozciąga się od 37 do 40 stopnia północney szerokości, a od 61 do 67 stopnia wschodniey długości. Mieszkańcy dzielą się na dwie klassy, Usbeków, czyli Panów i Tadschiks, czyli sług, którzy są dawnemi Sogdyanami, pierwotnemi kraiu tego mieszkańcami. Liczba ostatnich wynosi 500,000, a pierwszych 3 razy tyle. Całey ludności w Bukaryi rachuią 2 milliiony 500,000. Rząd iest despotyczny, złagodzony rostropnością i boiaźnią. Dochody kraiowe wynoszą 30 millionów franków. Potęga woyskowa składa się z 25,000 jazdy. Bukarowie zostaią ciągle w przyiacielskich związkach z Wielkim Sułtanem Tureckim, a nienawidzą Persów. Obrot handlowy z Rossyią wynosi do 20 millionów rubli. Dnia 22 Marca 1821 r. udało się poselstwo na powrot do Orenburga, dokąd szczęśliwie w 55 dniach przybyło.

Z *Moskwy d. 2 Marca.*

W mieście tuteyszym okazują miłośnikom nader drogiego i rzadkiey piękności gniadego ogiera, nazywaiącego się Burbon. P. Tomasz Kerbi przysłał go tu niedawno z swoim synem. Podług iego zapewnienia kupił go od Lorda Kavendish za 1300 gwineów, co w Rossyyskich papierach wynosi 35,000 rubli, oprócz kosztów podróży; P. Kerbi dodaie, że ten ogier pochodzi z naylepszego gatunku Angielsko-Arabskich koni i na żądanie okazuie wywód iego rodu. To tylko pewna, że Moskwa nie posiadała ieszcze tak pięknego i tak drogiego konia. Przez 6 lat znaydował się na wszystkich wyścigach w Newmarket, wygrał wszystkie zakłady i zyskał swoiemu panu 6110 gwineów, to iest 1[illegible],000 rubli w papierowych naszych pieniądzach.

Z *Greningen d. 10 Marca.*

Onegday przy okropnym wichrze uderzył piorun w wysoką naszą wieżą w rynku. Wszystkie znaki do gaszenia przy huczeniu wiatru nie były słyszane. Przez niespracowane usiłowanie odważnych naszych maytków zaledwo dosyć poźno ogień ugaszony został. Lecz niestety przy spadnieniu z wieży miedzianego konia 2 ludzi zabitych i 4 ciężko skaliczonych zostało. — Przy gwałtownym wichrze i nawale wody pękły wrota szluzy w Buikflot z hukiem podobnym do wystrzału z działa. Przez prędkie środki zapobieżono iednak szkodom, które byłyby nastąpiły, gdyby wpadło było morze, które wrota te wstrzymywały.

Z *Frankfortu d. 17 Marca.*

Xiężna Landgrafowa Hessenburg odebrać miała zapewnienie od brata swo-

iego, Króla Angielskiego, że ią w Czerwcu r. b. odwiedzi. Czynione iuż są przygotowania do przyięcia godnie tego wysokiego Gościa. Tą razą zabawić ma ten Monarcha dłużey na stałym lądzie, niż w r. z. Z Hanoweru udać się nawet ma do wód Pyrmontskich.

Professor Freudenreich, dawniey w Bonn, udał się do Rzymu i z nanym autorem wielu pism Chryst: Brentanno wszedł do kollegium propagandy.

Miasto Frankfort spłaci w tym roku 200,000 Zr. długu narodowego.

Pułkownik Gustawson (były Król Szwedzki) zapozwał do sądu drukarza i autora wyszłey niedawno (u Brockhaus w Lipsku) Biografii współczesnych, za spotwarzenie siebie.

Opłata stępla od wexlów przyniosła w roku zeszłym miastu tuteyszemu około 100,000 Zr. co okazuie, iż obieg wexlów wynosił do 200 mill. Zr. Dawniey czyniła ta opłata rocznie do 300,000 Zr.

Od brzegów Menu d. 19 Marca.

Dziekani, iako reprezentanci Katolickiego duchowieństwa w kraiu Badeńskim, odpowiadaiąc życzeniom przychylnych oyczyznie mężów, obrali większością głosów Arcybiskupem Freyburgskim dotychczasowego administratora biskupstwa Konstanckiego, Barona Wessenberg.

Xże Decazes wyiechał z Paryża, dla odwiedzenia znacznych swoich włości w kraiu Duńskim.

Cenzor xiążek w Lauzanie, duchowny, zakazał czytania pism Waltera Scott.

Dnia 1 i 2 Kwietnia 1822.
Cena zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.		2. Zł. gr.		3. Zł. gr.		4. Zł. g	
— Pszenicy	21	—	20	—	18	—	16	15
— Żyta	18	15	17	15	16	—	15	—
— Jęczmienia	11	15	11	—	10	—	—	—
— Owsa	6	—	5	15	5	—	—	—
— Jagieł	40	—	38	—	34	—	—	—
— Grochu	16	—	15	—	14	—	13	—
— Rzepaku	14	—	13	—	12	—	11	15

W Gdańsku dnia 22 Marca.

Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od Złp.	560	do	800.
Żyta	— —	380	—	440.
Jęczmienia	— —	220	—	240.
Owsa	— —	200	—	220.
Grochu	— —	260	—	320.

TEATR NARODOWY.

W Poniedziałek d. 8 Kwietnia, dana będzie wielka Opera w 3 aktach, z muzyką Rossiniego: Tankred.

Pan Piotr Escudero rodem Hiszpan, uczeń sławnego Baillot w muzykalnym Konserwatorium Paryzkim, przeiezdzaiący z Berlina do Wiednia przez Kraków, będzie miał szczęście za łaskawem pozwoleniem Rządu, grać publiczny Koncert na Skrzypcach w następuiący Poniedziałek, d. 8 b. m. Pragnie on Szanowney Publiczności okazać dowód, ieżeli talentowi iego, gazety zagraniczne tych Kraiow gdzie mu dozwolono było ziebić popis, słuszne oddały zalety i pochwały. Odwołuie się do gazety Lipskiey, i gazety Berlińskiey Nr. 24 z roku bieżącego 1822, w którey grany w dniu 21 Lutego r. b. przez tegoż P. Escudero w Berlinie publiczny koncert iest opisany.

DONIESIENIA.

Podpisany Notaryusz Publiczny wmoc Rezolucyi Wysokiego Trybunału I. Instancyi Rzeczypospolitey Krakowskiey z dnia 30 Marca 1822 do L. 1209 wydaney zawiadomia Publiczność, że materyały mydlarskie: iako to łoy, mydło, świece łoiz

nego gatunku, skwarki, potaż, popiół, szumowiny, tudzież masło, smalec, szynki, ozory, słonina po ś. Bendykcie Szmidt pozostałe, w dniu 11tym Kwietnia 1822 o godzinie 10 rauney w Krakowie przy ulicy Rożaney, w Kamienicy pod L. 614 stoiącey, za gotową zapłatę przez publiczną licytacyią sprzedawane zostaną, ostrzegaiac Publiczność, że ruble karbowane w czasie licytacyi przyymowane nie będą. — W Krakowie d. 1 Kwietnia 1822 r.

Ignacy Rogalski, Notaryusz.

Dnia 22go Czerwca r. b. w Sali w ogrodzie W. Krzyżanowskiego na Wesoły odbędzie się Lotterya trzech oleynych Obrazów: 1wszy SS. Augustyna i Hieronima wystawionych w wielkości naturalney. Obraz ten ma 3¾ łokcia wysokości, a 2½ szerokości; iest pędzla sławnego Fr. Szmuglewicza w Rzymie malowany, a przez ś. p. Hugona Kołłontaia tu sprowadzony. Wartość iego iest 100 czer. zł. — 2gi wystawia spotkanie się dwóch Apostołów z Panem Jezusem w Emaus, także w naturalney wielkości, maiący 3½ łokcia wysokości, a 2½ szerokości. Malowany iest w Rzymie przez niewiadomą rękę i także przez powyższego Męża sprowadzony. Wyobraża zadziwienie Apostołów, gdy Pan Jezus podany sobie chleb łamie. Wartość iego iest 200 talarów. — 3ci wystawia wyrzucanie ognia podczas nocy z Wezuwiusza i płynacą lawę z przyłączonemi małemi osobami, maiący 1¾ łokcia wysokości, a 1 łokieć 9 calów szerokości. Wartość iego iest 30 czer. zł. Obrazy te widzieć można w powyższey sali i tamże dostanie biletów. Jeden kosztuie złp. 6. Numerów ciągnionych będzie 400, z których trzy wygrywaią po iednym z powyższych obrazów.

Z strony Zwierzchności Państw Lanckorona i Myślenice, ninieyszem do publiczney wiadomości podaie się, że dnia 23 Kwietnia r. b. rano o godzinie 9tey w Kancellaryi dominikalney w Myślenicach Propinacyia 12 Wsiów, iako to: Dolney wsi, Górney wsi, Byśney, Polanki, Borzęty, Stróży, Chełmu, Pejmia, Łubnia, Tenczyna, Krzeczowa i Krzczanowa, wraz z Gorzelnią w Łubniu będącą i z Browarem piwny w Myślenicach, na dwa roki, to iest: od 1go Lipca 1822, aż do ostatniego Czerwca 1824, przez publiczną licytacyia naywięcey daiącemu wypuszczona zostanie. Każdy z przystępuiących do licytacyi ma bydź z rocio procentowym Wadium wynoszącem Ryńskich 350 w monecie Konv. podług ceny fiskalney od propinacyi zaopatrzony. Oprocz tego będzie osobno w dzierżawę przez licytacyią na wyrzeczony czas także wypuszczona Austerya murowana zaiezdna przy trakcie publicznym w Myślenicach, pod nazwiskiem Hotel de Sax, którey Wadium wynosi 50 Ryńsk: w monecie Konv:

Daley stanowi się takaż w Państwie Lanckorońskim licytacyia z dniem 25go Kwietnia r. b. w rannych godzinach w Kancellaryi Dominikalney w Jzdebniku odprawić się maiaca, względem wypuszczenia na rok ieden rachuiac od 1go Lipca 1822 r. Propinacyi wsiów 21, iako to: Włości Jzdebnik, Biertowice, Jasienica, Sułkowice, Harbutowice, Palcza, Baczyn, Skawinki, Leśnica, Stronie, Zakrzew, Zacichmia, Budzów, Jachowka, Zarnowka, Bieńkowka, Bogdanowka, Trzebonia, Zawada i Więciorka, oraz względem wypuszczenia dwóch murowanych Austeryi zaiezdnych, z których pierwsza pod nazwiskiem Troykont w Jzdebniku, a druga na Zieloney zwane, obydwie przy gościńcu Cesarskim będace, na trakcie publicznym. Wadium rocio procentowe od ceny fiskalney Propinacyi wynosi 600 Ryń: w M. Konv: co się zaś tyczy Austeryi, z których każda osobno licytowana będzie, to wynosi Wadium z Austeryi Jzdebnickiey Ryńs: 90, a z Austeryi na Zieloney Ryńs: 40 w M. Konv:

Wreszcie wyznacza się na dzień 26 tegoż samego miesiąca w Kancellaryi Dominikalney w Jzdebniku, takaż licytacyia względem wypuszczenia w trzech letnią dzierżawę począwszy od 1go Lipca 1822 aż do ostatniego Czerwca 1825 r. Części Dominikalney w Wsi Jastrzębia, Folwarcznych gruntów, łąk, z Budynkami mieszkalnemi i Gospodarskiemi, cum fundo Jnstruito wraz z propinacyią. Wadium wynosi 60 Ryńs: w M. Konv: Chęć maiący licytować, mogą każdego czasu wszelkie kondycyie w wyżey namienionych Kancellaryiach dworskich wyczytać. — W Jzdebniku dnia 28 Marca 1822 r.